

ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ ВИКОРИСТАННЯ ШІ В РАМКАХ ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ХАРАКТЕРУ ЗДОБУВАЧАМИ ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

©2026 КРИВОРУЧКО М. Ю.

УДК 378.091.31:004.8:33
JEL Classification: A22; I23; M41; O33

Криворучко М. Ю.

Оцінка потенціалу використання ШІ в рамках проєктно-орієнтованої навчальної роботи міждисциплінарного характеру здобувачами обліково-економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Статтю присвячено оцінці потенціалу використання ШІ в рамках проєктно-орієнтованої навчальної роботи міждисциплінарного характеру здобувачами обліково-економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Проведення цього дослідження передбачало використання таких методів, як узагальнення, систематизація, аналіз, синтез, а також монографічного та табличного методів, генеративного ШІ Gemini (Google). На основі опрацювання наукових праць щодо застосування ШІ в обліково-економічній практичній діяльності та використання цього інструменту в процесі підготовки фахівців економічних спеціальностей зроблено висновок щодо актуальності проблематики, пов'язаної з роллю ШІ у сучасній обліково-економічній сфері. На прикладі використання Gemini (Google) продемонстровано потенціал застосування технологій ШІ у навчальній роботі здобувачів вищої освіти. Акцентовано увагу на тому, що використання інструментів генеративного ШІ стало невід'ємною складовою професійної діяльності та освітнього процесу, включаючи обліково-економічні спеціальності. Стрімкий розвиток цих технологій зумовлює необхідність адаптації освітніх програм до нової вимоги ринку праці фахівців обліково-економічного профілю – володіння технологіями генеративного ШІ у поєднанні з навичками критичного мислення, соціальної відповідальності, лідерства, дотримання принципів етики і доброчесності. Визначено, що важливими тенденціями розвитку обліково-економічної сфери є міждисциплінарний характер цієї предметної області та посилення інтеграції з компонентами сталого зростання (екологічний, соціальний, управлінський). Запропонований автором підхід передбачає структуру навчальної роботи, яка відрізняється від типової – замість теоретико-методичного, аналітичного та проєктного (рекомендаційного) розділів роботи (курсової, кваліфікаційної, проєкту) здобувач послідовно працює над аналітично-діагностичним розділом, розробкою інтегрованого рішення та оцінкою його ефективності. Вказано, що авторський підхід дозволяє працювати над реальною управлінською чи фінансовою проблемою, або виконати симуляційне завдання на основі потенційної проблеми, з якою може зіштовхнутися підприємство. Розроблено орієнтовну тематику для підготовки міждисциплінарної навчальної роботи, яка містить такі актуальні напрямки, як: «Стратегічні зміни та сталий розвиток», «Оптимізація діяльності та управління ресурсами», «Цифрова трансформація та управління ризиками», «Управління ризиками та внутрішній контроль», «Соціальна відповідальність та управління персоналом». Зазначено, що важливим елементом навчальної роботи є формування у здобувачів культури використання ШІ – це набуває особливої актуальності в контексті посилення вимог до дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності в епоху стрімкого розвитку технологій. Обґрунтовано, що подальшим напрямком досліджень може стати формування завдання з практичних кейсів за обраною тематикою і розробка рекомендацій щодо виконання навчальної роботи за допомогою ШІ.

Ключові слова: проєктно-орієнтоване завдання, міждисциплінарна навчальна робота, обліково-економічні спеціальності, ШІ у вищій освіті.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2026-1-300-309>

Табл.: 10. **Бібл.:** 15.

Криворучко Михайло Юрійович – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, фінансів, обліку, математичних та інформаційних дисциплін, Черкаська філія ПВНЗ «Європейський університет» (вул. Смілянська, 83, Черкаси, 18030, Україна)

E-mail: mykhaylo.krivoruchko@e-u.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6150-864X>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAG-8491-2021>

UDC 378.091.31:004.8:33
JEL Classification: A22; I23; M41; O33

Kryvoruchko M. Yu. Assessing the Potential for AI Use within Project-Oriented Learning Activities of an Interdisciplinary Nature by Students of Accounting and Economic Specialties at the First (Bachelor's) Level of Higher Education

The article is devoted to assessing the potential for AI use within project-oriented learning activities of an interdisciplinary nature by students of accounting and economic specialties at the first (bachelor's) level of higher education. Conducting this study involved using methods such as generalization, systematization, analysis, synthesis, as well as monographic and tabular methods, and the generative AI Gemini (Google). Based on the review of scientific works on the application of AI in accounting and economic practical activities and the use of this tool in the process of training specialists in economic fields, a conclusion was drawn regarding the relevance of issues related to the role of AI in the modern accounting and economic sphere. Using the example of Gemini (Google), the potential

of applying AI technologies in the academic work of higher education students is demonstrated. Attention is drawn to the fact that the use of generative AI tools has become an integral part of professional activity and the educational process, including accounting and economic specialties. The rapid development of these technologies necessitates the adaptation of educational programs to the new requirements of the labor market for accounting and economic professionals – proficiency in generative AI technologies combined with skills in critical thinking, social responsibility, leadership, adherence to principles of ethics and integrity. It is determined that important trends in the development of the accounting and economic field are the interdisciplinary nature of this subject area and the increased integration with components of sustainable growth (environmental, social, managerial). The approach proposed by the author involves a structure of academic work that differs from the typical one – instead of the theoretical-methodological, analytical, and project (recommendation) sections of the work (coursework, qualification paper, or project), the student sequentially works on the analytical-diagnostic section, the development of an integrated solution, and the evaluation of its efficiency. It is noted that the author's approach allows working on a real managerial or financial problem, or performing a simulation task based on a potential problem that an enterprise may face. A tentative list of topics has been developed for preparing interdisciplinary academic work, which includes the following relevant areas: «Strategic Changes and Sustainable Development», «Optimization of Activities and Resource Management», «Digital Transformation and Data Management», «Risk Management and Internal Control», «Social Responsibility and Human Resource Management». It is noted that an important element of educational work is the formation in students of a culture of using AI – this becomes especially relevant in the context of increased requirements for all participants in the educational process to adhere to the principles of academic integrity in the era of rapid technological development. It is substantiated that a further direction of research could be the formation of tasks based on practical cases on selected topics and the development of recommendations for completing educational work with the assistance of AI.

Keywords: project-oriented task, interdisciplinary educational work, accounting and economic specialties, AI in higher education.

Tabl.: 10. **Bibl.:** 15.

Kryvoruchko Mykhailo Yu. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor of the Department of Economics, Finance, Accounting, Mathematical and Information Disciplines, Cherkasy Branch of the Higher Educational Institution "European University" (83 Smilianska Str., Cherkasy, 18030, Ukraine)

E-mail: mykhaylo.kryvoruchko@e-u.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6150-864X>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAG-8491-2021>

Вступ. Сучасний стан ринку праці характеризується постійним підвищенням вимог до випускників освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за якими здійснюється підготовка фахівців обліково-економічних спеціальностей. Професійна діяльність у сфері обліку і економіки набуває міждисциплінарного характеру, що передбачає перетин таких предметних областей як облік, економіка, фінанси, менеджмент, маркетинг, право, стає зростання.

Проектно-орієнтований характер сучасної господарської діяльності, своєю чергою, обумовлює необхідність активного використання проектно-орієнтованої навчальної роботи в рамках освітнього процесу. Даний підхід покликаний забезпечити формування у здобувачів здатність розв'язувати та виконувати комплексні задачі та завдання в обліково-економічній сфері.

Використання штучного інтелекту (ШІ) посідає важливе місце в процесі реалізації освітнього процесу, він допомагає ефективно поєднати проектно-орієнтований і міждисциплінарний характер навчальної роботи студентів.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика використання ШІ в обліково-економічній сфері знайшла широке висвітлення у роботах таких дослідників як Приймак Н., Костенко, Ю., Лайчук, С., Косташ, Т., Орлов І., Рябчук О., Ракуть Д., Макарович В., Стойка Н., Ромашко О., Король С. Питання, яким були присвячені наукові розвідки вказаних авторів, включають вплив ШІ на методологію аудиторської перевірки та роль ШІ в забезпеченні безперервного аудиту [1]; методи ШІ, які дозволяють підвищити ефективність облікової роботи [2]; вплив штучного інтелекту на організацію бухгалтерського обліку та оподаткування підприємств [3]; вплив ШІ на професію аудитора [4]; можливості інтеграції штучного інтелекту в інформаційні системи бухгалтерського обліку [5]; професійна етика бух-

галтерів в контексті електронних довірчих послуг та використання штучного інтелекту [6]. Авторська позиція щодо використання інструментів ШІ в обліково-економічній сфері сформульована таким чином: «...використання ШІ у сфері обліку і аудиту є невід'ємною складовою даної професії. Інтеграція ШІ в облікову систему підприємств допомагає автоматизувати стандартні, рутинні операції, а також підвищити ефективність аналізу та подання даних про діяльність підприємства. Водночас процес імплементації ШІ-інструментів має враховувати ризики та виклики, пов'язані з подібною імплементацією» [7, с. 121].

Проблематика використання ШІ в рамках реалізації освітніх програм економічного напрямку знайшла відображення у роботах вітчизняних дослідників. У своїй статті Столярова Т. О. акцентує увагу на особливостях використання штучного інтелекту майбутніми економістами. На прикладі Державного торговельно-економічного університету дослідниця продемонструвала підхід ЗВО до популяризації використання здобувачами економічних спеціальностей інструментів генеративного штучного інтелекту – проведення опитувань здобувачів щодо використання ними ШІ, а також лекцій з питань культури використання ШІ [8, с. 205–206]. Бублик А. вказує на радикальний характер змін на ринку праці серед економістів, обумовлений розвитком генеративного ШІ [9]. На основі системного підходу Гевлич І. розглядає питання інтеграції ШІ в освітній процес, проблеми його використання та напрями нормування його використання у підготовці економістів на рівні ЗВО [10].

Невирішена частина проблеми. Незважаючи на широке висвітлення проблематики використання ШІ в обліково-економічній сфері, питання оцінки потенціалу використання ШІ в рамках проектно-орієнтованої навчальної роботи міждисциплінарного характеру здобува-

чами обліково-економічних спеціальностей залишається недостатньо розкритим, що й обумовило вибір теми дослідження.

Метою статті є оцінка потенціалу використання ШІ в рамках проектно-орієнтованої навчальної роботи міждисциплінарного характеру здобувачами обліково-економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Опис методики проведення дослідження. У межах цього дослідження було використано методи узагальнення, систематизації, аналізу, синтезу, монографічний та табличний методи. Структура і змістове наповнення навчальної роботи розроблені з використанням інструменту ШІ Gemini (Google). На основі опрацювання наукових праць щодо застосування ШІ в обліково-економічній практичній діяльності та використання цього інструменту в процесі підготовки фахівців економічних спеціальностей зроблено висновок щодо актуальності проблематики, пов'язаної з роллю ШІ в сучасній обліково-економічній сфері. На прикладі використання Gemini (Google) продемонстровано потенціал застосування технологій ШІ в навчальній роботі здобувачів вищої освіти.

Викладення основного матеріалу. Міждисциплінарна навчальна робота (курсозна, проект, кваліфікаційна робота) – це індивідуальна навчально-наукова робота проблемно-орієнтованого характеру, що виконується здобувачем протягом семестру або навчального року. Цей освітній компонент інтегрує знання та навички, сформовані у здобувачів при опануванні дисциплін блоку «Економічна теорія» («Політична економія», «Історія економічної думки», «Макроекономіка», «Мікроекономіка») та навчальних дисциплін фахової та загальної спрямованості.

Якщо опанування дисциплін з економічної теорії передбачає досягнення результатів навчання, які формують у здобувачів готовність самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності розвитку економічної системи, то виконання міждисциплінарної навчальної роботи є наступним етапом освітньої траєкторії – в рамках роботи над її виконанням, на основі опанування блоку освітніх компонентів у сфері фінансового обліку, облікової політики підприємства, обліку і звітності в оподаткуванні, звітності підприємств, обліку в окремих галузях економіки, аналізу господарської діяльності та фінансового аналізу, здобувачі самостійно розробляють та обґрунтовують комплексне вирішення певної управлінської, фінансової або стратегічної проблеми на рівні підприємства.

Рівень складності міждисциплінарної навчальної роботи освітнього ступеня «бакалавр» відповідає 6 рівню Національної рамки кваліфікацій в Україні, що забезпечується через необхідність застосування знань з різних дисциплін для вирішення нетипової, комплексної проблеми на основі розуміння господарських процесів підприємства та демонстрації здатності до самостійного прийняття рішень і несення за них відповідальності, що є проявом лідерських якостей [11; 12]. Це передбачає аналіз, синтез, оцінку альтернатив, обґрунтування власної позиції та розробку практичних рекомендацій.

Міждисциплінарна навчальна робота забезпечує формування компетентностей за такими напрямками як

рівні можливості для всіх; умови праці; повага до прав людини; роль органів управління та нагляду на підприємстві; ділова етика та корпоративна культура; системи внутрішнього контролю та управління ризиками – шляхом формування у здобувачів суджень, які враховують аспекти сталого розвитку, що відповідає сучасним тенденціям розвитку вищої освіти [13].

Стале зростання є невід'ємним елементом освітнього процесу, реалізація якого має врахувати положення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку, в якій підприємства відображують інформацію про свій суттєвий вплив на екологічні та соціальні фактори, про стійкість управління, а також про вплив екологічних і соціальних факторів на діяльність підприємства та пов'язані з цим ризики і можливості [14]. Таким чином, предметна область економіки, обліку, аналізу, аудиту, оподаткування діяльності підприємств вивчається з позиції цілей сталого розвитку.

Невід'ємною складовою виконання міждисциплінарної навчальної роботи є набуття здобувачами здатності застосовувати знання державної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

При використанні інструментів ШІ в процесі виконання міждисциплінарної навчальної роботи необхідно враховувати вимоги щодо академічної доброчесності: використання інструментів генеративного ШІ має бути вказане в навчальній роботі поряд із згадуванням у роботі ідей чи висновків інших авторів [15].

Основна частина міждисциплінарної навчальної роботи є змістовим розкриттям питань, які становлять предмет дослідження. Її структуру доцільно сформувати з трьох розділів:

- розділ 1 – аналітично-діагностичний;
- розділ 2 – розробка інтегрованого рішення;
- розділ 3 – оцінка ефективності запропонованого рішення.

На відміну від типової структури навчальної роботи (курсозна або кваліфікаційна робота), яка включає теоретико-методичний, аналітичний та проектний розділи, ця структура забезпечує проблемно-орієнтований характер завдання, над виконанням якого працюють здобувачі.

У табл. 1 наведено етапи виконання аналітично-діагностичного розділу: комплексний аналіз показників діяльності підприємства; ідентифікація проблеми або формулювання симуляційного завдання (яке могло б вирішити гіпотетичну проблему); аналіз впливу ідентифікованої проблеми на діяльність підприємства; аналіз ESG-аспектів ідентифікованої проблеми. Пропонована структура та етапність виконання першого розділу забезпечує ідентифікацію проблеми на основі аналізу показників діяльності підприємства, що створює підґрунтя для розробки інтегрованого рішення.

Таблиця 2 містить опис етапів виконання розділу, присвяченого розробці інтегрованого рішення. Серед альтернатив (включаючи збереження статус-кво) необхідно зробити вибір та його логічно обґрунтувати. Після обґрунтування вибору необхідно охарактеризувати ключові рахунки, навести бухгалтерські проведення, описати зміни в обліковій політиці, пов'язані із реалізацією запропоно-

Таблиця 1

Етапи виконання аналітично-діагностичного розділу

Етап	Зміст
Перший	Комплексний аналіз фінансової звітності обраного підприємства за звітний період: горизонтальний та вертикальний аналіз показників діяльності; розрахунок та інтерпретація основних фінансових коефіцієнтів – ліквідності, ділової активності, рентабельності, фінансової стійкості; визначення ключових тенденцій, сильних та слабких сторін у діяльності підприємства
Другий	Ідентифікація проблеми або формулювання симуляційного завдання
Третій	Вплив проблеми на фінансові показники, операційну діяльність, стратегічне положення обраного підприємства; оцінка адекватності існуючої системи фінансового обліку (аналізу, внутрішнього контролю, звітності тощо) підприємства для вирішення поставленої проблеми та забезпечення інформаційних потреб управління
Четвертий	Ідентифікація та аналіз екологічних, соціальних та управлінських аспектів, що безпосередньо стосуються обраного підприємства та досліджуваної проблеми

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

Таблиця 2

Етапи виконання другого розділу

Етап	Зміст
Перший	Розгляд можливих шляхів вирішення ідентифікованої проблеми в контексті специфіки обраного підприємства; обґрунтування вибору найбільш доцільного серед альтернатив варіанту рішення
Другий	Опис та моделювання порядку відображення в системі бухгалтерського обліку господарських операцій, пов'язаних із запропонованим рішенням
Третій	Визначення та аналіз потенційних податкових наслідків від впровадження запропонованого рішення з урахуванням чинного податкового законодавства України

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

ваного рішення. Заключним етапом цього розділу є визначення та аналіз потенційних податкових наслідків від впровадження запропонованого рішення з урахуванням чинного податкового законодавства України.

У таблиці 3 наведено етапи оцінки ефективності запропонованого рішення. На першому етапі третього розділу навчальної роботи необхідно здійснити кількісну оцінку прогнозованого економічного ефекту від реалізації рішення. Наступним етапом є аналіз впливу інтегрованого рішення в контексті сталого розвитку (умови праці, вплив на довкілля тощо). Третій розділ доцільно завершити сформульованими рекомендаціями щодо відображення результатів і наслідків інтегрованого рішення.

З метою посилення результату навчання, орієнтованого на вміння здобувача володіти та застосовувати знання державної мови для формування ділових паперів і спілку-

вання у професійній діяльності, рекомендації доцільно оформити у вигляді ділового документа, написаного українською мовою з дотриманням офіційно-ділового стилю (табл. 4).

Сучасні тенденції розвитку обліково-економічної сфери діяльності охоплюють різні аспекти, такі як цифровізація, зелена економіка, управління змінами та ризиками, побудова системи внутрішнього контролю, стає зростання. У табл. 5–9 наведено орієнтовні теми міждисциплінарної навчальної роботи за напрямками, які відображають актуальну проблематику на перетині сфер економіки і обліку.

У табл. 5 відображено теми навчальної роботи за напрямком «Стратегічні зміни та сталий розвиток». Ця тематика охоплює проблемно-орієнтовані завдання, з якими підприємства зіштовхуються (або можуть зіштовхнутися)

Таблиця 3

Етапи виконання третього розділу

Етап	Зміст
Перший	Розрахунок або оцінка очікуваного ефекту від впровадження рішення.
Другий	Аналіз впливу запропонованого рішення на екологічні та/або соціальні показники підприємства
Третій	Формулювання рекомендацій щодо можливого відображення результатів і наслідків впровадженого рішення у фінансовій та нефінансовій звітності

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

Таблиця 4

Структура ділового документа

Елемент	Зміст
Форма	Аналітична записка, проєкт розділу для внутрішніх методичних вказівок з підготовки звітності або службової записки на ім'я керівника відповідного підрозділу
Формулювання	Чіткі, лаконічні, послідовні та однозначні.
Резюме	Коротке нагадування про суть проєкту та його ключові результати (фінансові та нефінансові)
Пропозиції щодо розкриття інформації у фінансовій звітності	Вказати, які статті зазнали змін, які нові показники чи якісні пояснення варто додати
Пропозиції щодо розкриття інформації у звіті про управління	Вказати, як відобразити вплив проєкту на бізнес-модель, ризики, ефективність, екологічні та соціальні аспекти діяльності
Пропозиції щодо розкриття інформації у нефінансовій звітності	Вказати, які конкретні показники ефективності проєкту (екологічні, соціальні, управлінські) варто включити, як описати вплив на досягнення цілей сталого розвитку

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

Таблиця 5

Орієнтовні теми міждисциплінарної навчальної роботи за напрямом «Стратегічні зміни та сталий розвиток»

1	Обліково-аналітичне забезпечення та податкове планування виходу підприємства (за галузевою ознакою) на ринки ЄС в контексті сталого розвитку
2	Формування інтегрованої системи обліку, аналізу та звітності для залучення «зелених» інвестицій з урахуванням ESG-критеріїв на підприємстві (за галузевою ознакою)
3	Комплексна оцінка готовності підприємства (за галузевою ознакою) до впровадження нефінансової звітності: організаційні, облікові та контрольні аспекти
4	Інтеграція ESG-факторів при злитті та поглинанні компаній (за галузевою ознакою): обліково-аналітичне забезпечення оцінки синергії та ризиків
5	Обґрунтування стратегії деінвестування (продажу активів) на основі кліматичних ризиків для підприємства (за галузевою ознакою): фінансовий аналіз, облік та податкові наслідки
6	Побудова системи належної обачності в ланцюгу постачання щодо дотримання прав людини та екологічних стандартів: обліковий, контрольний та звітний аспекти для підприємства (за галузевою ознакою)
7	Обліково-аналітичне забезпечення розробки та моніторингу плану кліматичного переходу підприємства (за галузевою ознакою) відповідно до міжнародних стандартів
8	Обліково-аналітичне забезпечення випуску та обслуговування «зелених» облігацій підприємством (за галузевою ознакою): цільове використання коштів, звітність та верифікація

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

при плануванні виходу на ринки ЄС, з метою залучення «зелених інвестицій», при інтеграції ESG-факторів в процесі поглинання/злиття компаній та обґрунтуванні стратегії деінвестування на основі кліматичних ризиків для підприємства тощо.

Таблиця 6 містить перелік тем за напрямом «Оптимізація діяльності та управління ресурсами». Проблема цього напрямку охоплює питання вибору та оцінки наслідків впровадження ресурсозберігаючих технологій, управління витратами виробничого підприємства та управління запасами на логістичному підприємстві, впровадження принципів циркулярної економіки, управління водними ресурсами, імплементація програм енергоефективності.

У таблиці 7 наведено міждисциплінарні теми за напрямом «Цифрова трансформація та управління даними», які включають облікові аспекти впровадження ERP-системи, організацію внутрішнього контролю та управління ризиками в умовах використання хмарних технологій, використання інструментів бізнес-аналітики для візуалізації даних, впровадження автоматизації процесів у фінансовому департаменті, використання технології блокчейн, аудит інформаційних систем фінансового призначення.

Напрямок «Управління ризиками та внутрішній контроль» посідає чільне місце серед переліку рекомендованих тем міждисциплінарної навчальної роботи (табл. 8). Управління податковими та кредитними ризиками, удоско-

**Орієнтовні теми міждисциплінарної навчальної роботи за напрямом
«Оптимізація діяльності та управління ресурсами»**

1	Обґрунтування вибору та оцінка наслідків впровадження ресурсозберігаючих технологій на виробничому підприємстві: обліковий, податковий та фінансово-аналітичний аспект
2	Управління витратами підприємства (за галузевою ознакою) на основі інтегрованого підходу: облік, аналіз, контроль та податкове планування
3	Оцінка ефективності та ризиків впровадження системи управління запасами на логістичному підприємстві: обліково-аналітичне забезпечення
4	Впровадження принципів циркулярної економіки на підприємстві (за галузевої ознакою): облік відходів як вторинних ресурсів, аналіз ефективності та податкове стимулювання
5	Управління водними ресурсами на підприємстві (за галузевою ознакою): облік споживання за центрами відповідальності, аналіз ефективності використання та інтеграція у звітність зі сталого розвитку
6	Розробка та оцінка комплексної програми підвищення енергоефективності для торговельного центру: інвестиційний аналіз, облік витрат та податкові аспекти «зелених» кредитів
7	Оптимізація витрат на логістику та транспортування для дистриб'юторської компанії з використанням сучасних інформаційних систем: облік, аналіз ефективності маршрутів та контроль витрат палива
8	Аналіз та управління витратами на якість на виробничому підприємстві: розробка системи обліку витрат на попередження, оцінку, внутрішні та зовнішні відмови та оцінка економічної ефективності програм покращення якості

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

Таблиця 7

**Орієнтовні теми міждисциплінарної навчальної роботи за напрямом
«Цифрова трансформація та управління даними»**

1	Трансформація системи фінансового обліку підприємства (за галузевою ознакою) в умовах впровадження ERP-системи (на прикладі SAP, Oracle тощо)
2	Організація внутрішнього контролю та управління ризиками в умовах використання хмарних технологій для ведення бухгалтерського обліку та зберігання фінансових даних
3	Використання інструментів бізнес-аналітики для візуалізації даних та підвищення якості фінансової звітності й підтримки управлінських рішень на підприємстві (за галузевою ознакою)
4	Впровадження автоматизації процесів у фінансовому департаменті: оцінка ефективності, ризики та внутрішній контроль
5	Використання технології блокчейн для забезпечення прозорості та незмінності даних в обліку операцій з цифровими активами: облікові та аудиторські аспекти
6	Аудит інформаційних систем фінансового призначення на підприємстві (за галузевою ознакою): методика проведення, ідентифікація ризиків несанкціонованого доступу та шахрайства, розробка контрольних процедур
7	Застосування технологій штучного інтелекту для прогнозування фінансових показників та підтримки прийняття стратегічних рішень на підприємстві (за галузевою ознакою)
8	Розробка та впровадження системи безперервного аудиту та моніторингу фінансово-господарських операцій з використанням спеціалізованого програмного забезпечення

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

налення системи внутрішнього контролю, розробка плану безперервності бізнесу для системи бухгалтерського обліку – невід'ємна складова обліково-економічної сфери діяльності.

Соціальна відповідальність та управління персоналом – важливий аспект діяльності підприємств. Міждисциплінарний характер цього аспекта включає управління витратами на персонал, оцінка інвестицій в людський капітал, моніторинг умов праці, безпеки та дотримання прав на виробничому підприємстві, оцінку ефективності впровадження програм інклюзивності та різноманітності на підприємстві, оцінку ефективності інвестицій у програми

психічного здоров'я та добробуту співробітників, розробку політики етичного відбору постачальників, оцінку ефективності інвестицій у розвиток місцевих громад (табл. 9).

Інформація, узагальнена у табл. 1–9, отримана автором статті за допомогою інструменту III Gemini (Google). Окремі елементи запиту і підхід, запропонований III щодо структури і змістовного наповнення міждисциплінарної навчальної роботи, наведені у табл. 10.

Враховуючи, що інструменти III в процесі використання постійно вдосконалюються, формулювання запитів (промптів) та подальша робота з ними дозволяє сформулювати комплексне завдання для здобувачів вищої освіти від-

Таблиця 8

**Орієнтовні теми міждисциплінарної навчальної роботи за напрямом
«Управління ризиками та внутрішній контроль»**

1	Ідентифікація, оцінка та управління податковими ризиками підприємства (за галузевою ознакою): методи виявлення та інструменти мінімізації
2	Удосконалення системи внутрішнього контролю для запобігання шахрайству з активами (за об'єктами обліку) на підприємстві (за галузевою ознакою): обліково-організаційні аспекти
3	Побудова інтегрованої системи управління ризиками підприємства (за галузевою ознакою): методика оцінки фінансових, операційних та ESG-ризиків, їх відображення в обліку і звітності
4	Управління ризиками недотримання законодавства та регуляторних вимог на підприємстві (за галузевою ознакою): ідентифікація, оцінка, система внутрішнього контролю та звітність перед регулятором
5	Розробка та тестування плану безперервності бізнесу для системи бухгалтерського обліку: контрольні процедури, облік витрат та аналіз потенційних збитків від переривання діяльності
6	Організація функції внутрішнього аудиту для оцінки ефективності управління ризиками в ланцюгах постачання: розробка програми аудиту та інтеграція результатів у фінансову звітність
7	Оцінка ефективності загальних ІТ-контролів та їх впливу на достовірність фінансової звітності підприємства в умовах використання інтегрованих ERP-систем
8	Управління кредитним ризиком підприємства (за галузевою ознакою): аналіз дебіторської заборгованості, розробка кредитної політики, система внутрішнього контролю за наданням відстрочок платежу та облік резерву сумнівних боргів

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

Таблиця 9

**Орієнтовні теми міждисциплінарної навчальної роботи за напрямом
«Соціальна відповідальність та управління персоналом»**

1	Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами на персонал в контексті реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності на підприємстві (за галузевою ознакою)
2	Оцінка впливу інвестицій в людський капітал на фінансові результати та нефінансові показники діяльності підприємства (за галузевою ознакою)
3	Формування системи показників для моніторингу та звітування щодо умов праці, безпеки та дотримання прав людини на виробничому підприємстві відповідно до міжнародних стандартів
4	Оцінка фінансового впливу впровадження програм різноманітності та інклюзивності на підприємстві (за галузевою ознакою): обліково-аналітичний підхід та інтеграція в ESG-звітність
5	Обґрунтування та оцінка ефективності інвестицій у програми психічного здоров'я та добробуту співробітників: фінансові, податкові та нефінансові аспекти
6	Розробка, впровадження та аудит політики етичного відбору постачальників: система контролю, облік витрат на аудит постачальників та інтеграція у звітність
7	Оцінка соціальної та економічної ефективності програм інвестицій у розвиток місцевих громад промисловим підприємством: методика аналізу та відображення результатів у звітності
8	Облік та оцінка ефективності інвестицій підприємства (за галузевою ознакою) у розвиток місцевих громад: аналіз соціального впливу та інтеграція показників у нефінансову звітність

Джерело: розроблено за допомогою Gemini (Google)

повідного ступеня, що відповідатиме б рівню Національної рамки кваліфікацій. Можна підсумувати, що інструменти генеративного ШІ мають значний потенціал для використання в рамках проєктно-орієнтованої навчальної роботи міждисциплінарного характеру здобувачами обліково-економічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Висновки. За результатами проведення дослідження в рамках цієї статті можна зробити такі висновки.

1. Використання інструментів генеративного ШІ стало невід'ємною складовою професійної діяльності та освітнього процесу, включаючи обліково-економічні спеціальності. Стрімкий розвиток цих технологій обумовлює необхідність адаптації освітніх програм до нових вимог ринку праці фахівців обліково-економічного профілю – володіння технологіями генеративного ШІ у поєднанні з навичками критичного мислення, соціальної від-

**Окремі елементи запиту (промпту) і підхід Gemini (Google)
щодо структури і змістовного наповнення навчальної роботи**

Елемент	Запит (промпт)	Підхід ШІ
Рівень складності	Відповідає 6 рівню НРК	Передбачає застосування методів аналізу, синтезу, оцінки, моделювання а також розробку рішення і його обґрунтування
Міжпредметність та структурна цілісність	Пререквізит – опанування блоку дисциплін «Економічна теорія» і фахових обліково-економічних дисциплін	Необхідність розробки інтегрованого рішення для вирішення комплексної управлінської чи обліково-аналітичної проблеми
Сталий розвиток	Включення аспектів сталого розвитку у структуру роботи	Проблемно-орієнтовне завдання включає один або декілька аспектів сталого розвитку – впровадження етичного кодексу, політики рівних можливостей, системи екологічного обліку тощо, або аналіз впливу інтегрованого рішення на ESG-аспекти
Використання ШІ	Заохочення до використання ШІ як фасилітатора (але не заміни) роботи студента	Необхідність чітких методичних вказівок з можливими завданнями для ШІ, неприпустимість плагіату

Джерело: складено автором

- повідальності, лідерства, дотримання принципів етики і доброчесності.
- Питання оцінки потенціалу використання технологій ШІ в процесі підготовки фахівців обліково-економічного профілю набуває актуальності у зв'язку з постійним розвитком технологій. Іншими важливими тенденціями розвитку обліково-економічної сфери є міждисциплінарний характер цієї предметної області та посилення інтеграції з компонентами сталого зростання (екологічний, соціальний, управлінський).
  - Використання ШІ має великий потенціал для використання при роботі над міждисциплінарною навчальною роботою проектно-орієнтованого характеру на бакалаврському рівні вищої освіти. Запропонований автором підхід передбачає структуру навчальної роботи, яка відрізняється від типової – замість теоретико-методичного, аналітичного та проектного (рекомендаційного) розділів роботи (курсової, кваліфікаційної, проекту) здобувач послідовно працює над аналітично-діагностичним розділом, розробкою інтегрованого рішення та оцінкою його ефективності.
  - Цей підхід дозволяє працювати над реальною управлінською чи фінансовою проблемою, або виконати симуляційне завдання на основі потенційної проблеми, з якою може зіштовхнутися підприємство.
  - Аналітично-діагностичний розділ присвячений ідентифікації управлінської проблеми на основі аналізу основних показників діяльності підприємства за звітний період. Після ідентифікації проблеми відбувається аналіз її впливу на операційну діяльність підприємства, а також визначення аспектів сталого зростання, пов'язаних з необхідністю вирішення вказаної проблеми.
  - У рамках виконання другого розділу навчальної роботи на основі розгляду альтернатив відбува-

- ється вибір інтегрованого рішення, моделювання відображення в бухгалтерському обліку та визначення податкових наслідків його реалізації. Таким чином, другий розділ присвячений обліковому аспекту впровадження інтегрованого рішення.
- Підготовка третього розділу роботи передбачає економічну оцінку ефекту від впровадження інтегрованого рішення, а також аналіз його впливу на соціальну чи екологічну сторону діяльності підприємства. Завершується третій розділ підготовкою документа у формі аналітичної довідки або службової записки на ім'я керівника підрозділу з відповідними пропозиціями.
  - Запропонована орієнтовна тематика для підготовки міждисциплінарної навчальної роботи включає такі актуальні напрями, як «Стратегічні зміни та сталий розвиток», «Оптимізація діяльності та управління ресурсами», «Цифрова трансформація та управління даними», «Управління ризиками та внутрішній контроль», «Соціальна відповідальність та управління персоналом».
  - Важливим елементом навчальної роботи є формування у здобувачів культури використання ШІ, що набуває особливої актуальності в контексті посилення вимог до дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності в епоху стрімкого розвитку технологій.
  - Подальшим напрямом досліджень може стати формування завдання з практичних кейсів за обраною тематикою та розробка рекомендацій щодо виконання навчальної роботи за допомогою ШІ. Розробка подібних кейсів і методики використання ШІ для виконання практико-орієнтованих завдань сприятиме формуванню у здобувачів культури використання сучасних технологій у поєднанні з поступальною інтеграцією знань і навиків в обліково-економічній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. Приймак Н. Адаптація обліку та аудиту до викликів цифрової економіки: вплив штучного інтелекту. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*. 2025. Вип. 10. С. 500–515.
2. Костенко Ю. О., Лайчук С. М., Косташ Т. В. Використання штучного інтелекту для оптимізації процесів обліку та звітності в українських компаніях. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 8.
DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14950287>
3. Орлов І. В. Вплив штучного інтелекту на організацію бухгалтерського обліку та оподаткування підприємств. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 7.
DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14768343>
4. Рябчук О. Г., Ракуть Д. О. Аудит і штучний інтелект: як технології змінюють професію аудитора. *Держава і регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2025. № 1 (135). С. 54–58.
DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2025-1-9>
5. Макарович В., Стойка Н. Інтеграція штучного інтелекту в інформаційні системи бухгалтерського обліку: виклики та перспективи. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*. 2025. Вип. 9. С. 215–232.
DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-9-215-232>
6. Ромашко О. М., Король С. Я. Професійна етика бухгалтерів в контексті електронних довірчих послуг та використання штучного інтелекту. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління*. 2024. Вип. 12.
DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-04>
7. Криворучко М. Ю. Використання інструментів ШІ в обліку і аудиті // Сучасні тренди, виклики та перспективи бухгалтерської й аудиторської професійної освіти та науки в умовах євроінтеграції : зб. тез. Київ : ТОВ «ВІПО», 2025. С. 119–121.
8. Столярова Т. О. Особливості використання штучного інтелекту майбутніми економістами. *Інноваційна педагогіка*. 2025. № 82. С. 204–208.
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/82.2.37>
9. Бублик Л. Майбутні перспективи розвитку навичок ШІ для студентів економічних освітніх напрямів. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-19>
10. Гевлич І. Використання інструментів штучного інтелекту при підготовці економістів. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2026. Т. 350. № 1. С. 262–266.
DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-350-34>
11. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
12. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
13. Про цілі Сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
14. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.10.2024 № 1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text>
15. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

REFERENCES

- Bublyk L. (2025). Maibutni perspektyvy rozvytku navychok ShI dlia studentiv ekonomichnykh osvitynykh napriamiv [Future prospects for the development of AI skills for students of economic educational directions]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 71. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5410>
- Hevlych I. (2026). Vykorystannia instrumentiv shtuchnoho intelektu pry pidhotovtsi ekonomistiv [Use of artificial intelligence tools in the training of economists]. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 1(350), 262–266. <https://herald.khmn.edu.ua/index.php/herald/article/view/2588/2737>
- Kostenko Yu. O., Laichuk S. M. & Kostash T. V. (2025). Vykorystannia shtuchnoho intelektu dlia optymizatsii protsesiv obliku ta zvitnosti v ukrainskykh kompaniakh [Use of artificial intelligence to optimize accounting and reporting processes in Ukrainian companies]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, 8. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14950287>
- Kryvoruchko M. Yu. (2025). Vykorystannia instrumentiv ShI v obliku i audyti [Use of AI tools in accounting and auditing]. *Suchasni trendy, vyklyky ta perspektyvy bukhhalterskoi y audytoriskoi profesiinoi osvity ta nauky v umovakh yevrointehratsii: zb. tez* [Modern trends, challenges and prospects of accounting and auditing professional education and science in terms of European integration: collection of abstracts] (pp. 119–121). Kyiv: TOV «VIPO».
- Makarovykh V. & Stoika N. (2025). Intehratsiia shtuchnoho intelektu v informatsiini systemy bukhhalterskoho obliku: vyklyky ta perspektyvy [Integration of artificial intelligence into accounting information systems: challenges and prospects]. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, 9, 215–232.
- Orlov I. V. (2025). Vplyv shtuchnoho intelektu na orhanizatsiiu bukhhalterskoho obliku ta opodatkuвання pidpriemstv [Impact of artificial intelligence on the organization of accounting and taxation of enterprises]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, 7. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14768343>
- Pryimak N. (2025). Adaptatsiia obliku ta audytu do vyklykiv tsyvrovoi ekonomiky: vplyv shtuchnoho intelektu [Adaptation of accounting and auditing to the challenges of the digital economy: the impact of artificial intelligence]. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, 10, 500–515.
- Riabchuk O. H. & Rakut D. O. (2025). Audyt i shtuchnyi intelekt: yak tekhnologii zminiuut profesiiu audytora [Audit and artificial intelligence: how technologies change the auditor profession]. *Derzhava i rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, 1 (135), 54–58.
- Romashko O. M. & Korol S. Ya. (2024). Profesiina etyka bukhhalteriv v konteksti elektronnykh dovirchkykh posluh ta vykorystannia shtuchnoho intelektu [Professional ethics of accountants in the context of electronic trust services and the use of artificial intelligence]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Serii: Ekonomika ta upravlinnia*, 12. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-04>
- Stoliarova T. O. (2025). Osoblyvosti vykorystannia shtuchnoho intelektu maibutnimy ekonomistamy [Features of artificial intelligence use by future economists]. *Innovatsiina pedahohika*, 82, 204–208. https://innovpedagogy.od.ua/archives/2025/82/part_2/39.pdf
- zakon.rada.gov.ua (2011, November 23). Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ramky kvalifikatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23.11.2011 № 1341 [On approval of the National Qualifications Framework: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 23.11.2011 № 1341] (2011, November 23). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

zakon.rada.gov.ua (2014, July 1). Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 № 1556 VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

zakon.rada.gov.ua (2019, September 30). Pro tsili Staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezidenta Ukrainy vid 30.09.2019 № 722/2019 [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030: Decree of the President of Ukraine from 30.09.2019 № 722/2019]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

zakon.rada.gov.ua (2024, October 18). Pro skhvalennia Stratehii zaprovadzhennia pidpriemstvamy zvitnosti iz staloho rozvytku: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18.10.2024 № 1015 r. [On approval of the Strategy for the introduction of sustainability reporting by enterprises: Order of the Cabinet

of Ministers of Ukraine from 18.10.2024 № 1015 r.]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text>

zakon.rada.gov.ua (2025, December 18). Pro akademichnu dobrochesnist: Zakon Ukrainy vid 18.12.2025 № 4742 IX [On academic integrity: Law of Ukraine from 18.12.2025 № 4742 IX]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

Стаття надійшла до редакції 01.03.2026 р.

Статтю прийнято до публікації 20.03.2026 р.

Оприлюднено 23.04.2026 р.

■